

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10Sžo/26/2015
Identifikačné číslo spisu:	8014200476
Dátum vydania rozhodnutia:	25.05.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Hatalová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:8014200476.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a z členov senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD., v právnej veci navrhovateľa: 1. W. W., bytom Q., 2. SWIPO, s.r.o. Stropkov, so sídlom Matice slovenskej 1, Stropkov, právne zastúpeného JUDr. Vitalijom Frankom, advokátom, AK so sídlom v Prešove, Slovenská 69, proti odporcovi Okresný úrad Prešov, pozemkový a lesný odbor, Masarykova 10, Prešov, za účasti 1. M. R., V., 2. JUDr. T. C., H., 3. JUDr. A. S., D., 4. Daňového úradu Prešov, Hviezdoslavova 7, Prešov, 5. JUDr. B. V., K., 6. Daňového úradu Stropkov, Hlavná 1737/61, Stropkov, 7. Mgr. V. D., K., 8. JUDr. W. K. V., H., 9. JUDr. S. R., S., o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu č. OU-PO-PLO-2014/00673-121/ŠK zo dňa 24. februára 2014, na odvolanie navrhovateľa v 1. a 2. rade proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 6Sp/8/2014-159 zo dňa 8. októbra 2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 6Sp/8/2014 - 159 zo dňa 8. októbra 2014 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Prešove rozsudkom č. k. 6Sp/8/2014-159 zo dňa 8. októbra 2014 potvrdil napadnuté rozhodnutie č. OU-PO-PLO-2014/00673-121/ŠK zo dňa 24. februára 2014, ktorým odporca ako príslušný správny orgán podľa § 5 zákona č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách v znení neskorších predpisov a v súlade s § 9 ods. 4 zákona č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o pôde“) a podľa 46 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „Správny poriadok“) vo veci preskúmania reštitučného nároku žiadateľov M. R. a P. R., obaja bytom V., proti povinnej osobe Kovohuty Krompachy, štátny podnik, naposledy so sídlom Krompachy, ktorého právnym nástupcom sa stali podľa § 3 ods. 2 zákona č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu (ďalej len „zákon č. 92/1991 Zb.“) na iné osoby Kovohuty Krompachy, akciová spoločnosť, naposledy so sídlom Ul. 29. augusta 586, Krompachy (obidve právnické osoby zanikli a z

Obchodného registra boli vymazané) rozhodol vo výroku rozhodnutia tak, že

1. Oprávnenej osobe podľa § 4 ods. 1 zákona o pôde M. R. a súčasne aj ako dedičovi po oprávnenej osobe podľa § 4 ods. 1 zákona o pôde P. R., rod. V., ktorá dňa XX.XX.XXXX zomrela, v súlade s ust. § 21 zákona o pôde sa dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia vydávajú nehnuteľnosti určené geometrickým plánom č. 9/2008 zo dňa 11.08.2008, overeným Správou katastra Prešov dňa 14.08.2008 a geometrickým plánom č. 6/2013 zo dňa 28.08.2013, overeným Správou katastra Prešov dňa 06.09.2013 ako parcely registra CKN k.ú. K. - parcela CKN 695/3 - ostatná plocha o výmere 1 731 m², CKN 697/5 - ostatná plocha o výmere 15 595 m² a CKN 697/6 - ostatná plocha o výmere 140 m² pôvodne evidované ako časti pozemkovoknižných parciel mpč. 129/2 a 131/1 vedených v pozemkovoknižnej vložke č. 160 v k. ú. K., ktoré v rozhodujúcom období prešli do vlastníctva štátu spôsobom uvedeným v § 6 ods. 1 písm. m/, p/ a r/ zákona o pôde.

2. Parcela CKN 695/5, k. ú. K. určená geometrickým plánom č. 6/2013 zo dňa 28.08.2013 overeným Správou katastra Prešov dňa 06.09.2013 sa nevydáva. Podľa § 9 ods. 5 zákona o pôde sa zriaďuje vecné bremeno práva prechodu cez parcelu CKN 695/3 k parcele CKN 695/5 v prospech vlastníka nehnuteľnosti označenej parcelou CKN 695/5 v k. ú. K. za účelom prevádzkovania a údržby vodného zdroja.

3. O zostatkových výmerách parciel mpč. 129/2 a 131/1 v k. ú. K., ktoré boli geometrickým plánom č. 9/2008 zo dňa 11.08.2008 overeným Správou katastra Prešov dňa 14.08.2008, určené ako parcely CKN 696/3, 728/2, 728/3, 728/4 a 748/4 rozhodol bývalý Obvodný pozemkový úrad Prešov rozhodnutím č. OPU-2008/02173- 19/Šv, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 04.11.2008.

Krajský súd v Prešove podľa § 2501 a nasl. ustanovení O.s.p. preskúmal napadnuté rozhodnutie a konanie, ktoré mu predchádzalo, vypočul účastníkov konania, oboznámil sa s obsahom administratívneho spisu odporcu a dospel k záveru, že opravné prostriedky navrhovateľa v 1. a 2. rade nie sú dôvodné.

Uviedol, že predmetom preskúmania v danom prípade je rozhodnutie odporcu vo veci vydania nehnuteľností oprávnenej osobe podľa zákona o pôde. Z obsahu administratívneho spisu odporcu vyplýva, že oprávnená osoba M. R. podal dňa 25.11.1992 na Pozemkový úrad Prešov žiadosť podľa zákona o pôde, ktorou žiadal o navrátenie nehnuteľností zapísaných v pozemkovoknižnej vložke č. 160 k. ú. K., mpč. 131/1 a mpč. 129/2, ktoré boli vyvlastnené rozhodnutím ONV Prešov č. Výst: 4461/82 pre účely Ľudových milícií a to z parcely mpč. 131/1 diel d/ vo výmere 14 550 m² a z parcely mpč. 129/2 diel c/ vo výmere 130 m² a diel j/ vo výmere 1 550 m². Žiadosť uplatnil za seba a svoju matku P. R., rod. V., ku ktorej predložil aj splnomocnenie matky na zastupovanie v reštitučnom konaní.

Podľa výpisu z pozemkovoknižnej vložky č. 160 k. ú. K. v tejto vložke boli zapísané nehnuteľnosti mpč. 129/2, druh pozemku lúka „Hura staré Bystré“ vo výmere 45a 29 m² a mpč. 131/1, druh pozemku roľa „Hura staré Bystré“ vo výmere 1ha 88a a 29 m² v prospech vlastníkov Q. R. v podiele 1/2 a P. R., rod. V. v podiele 1/2. Q. R. zomrel dňa XX.XX.XXXX. bez závetu. Podľa uznesenia štátneho notárstva v Prešove sp. zn. D272/84 zo dňa 15.02.1984 v dedičskej veci po Q. R. štátne notárstvo schválilo dohodu dedičov, na základe ktorej nehnuteľnosti v k. ú. K. zapísané v pozemkovoknižnej vložke č. 160 a to mpč. 129/2 a 131/1 v podiele 1/2 pod B2/a nadobúda M. R..

P. R., rod. V., zomrela dňa XX.XX.XXXX. Podľa uznesenia Okresného súdu v Prešove sp. zn. D695/93, Dnot 635/93 zo dňa 22.01.1997 v právnej veci prejednávania dedičstva po P. R., rod. V., bolo konanie zastavené z dôvodu, že po poručiťke nie je žiaden cennejší majetok. M. R. preukázal rodným listom, že je synom Q. R. a P. R., rod. V..

Na základe vyššie uvedených skutočností odporcu správne a v súlade s ust. § 4 ods. 1 v spojení s § 21 zákona o pôde konštatoval, že M. R. je oprávnenou osobou.

Námietka navrhovateľa v 1. rade, že postup odporcu je v rozpore so zákonom z dôvodu, že tento nekonal so všetkými účastníkmi konania, t. j. všetkými oprávnenými osobami a to dedičmi po Q. R. a P. R., rod. V., a že okruh oprávnených osôb nie je určený správne je neopodstatnená.

Z uznesenia Štátneho notárstva v Prešove sp. zn. D272/84 zo dňa 15.02.1984 vo veci dedičského konania po zomrelom Q. R. síce vyplýva, že spoludedičmi so M. R. sú súrodenci Q. R., P. K., S. X., E. R. a J. R.. Žiadosť o navrátenie vlastníctva uplatnil iba M. R. spolu s matkou P. R. rod. V..

Podľa § 21 zákona o pôde, ak oprávnených osôb je viac a nárok na vydanie veci uplatnia len niektoré z nich, vydá sa im vec celá.

Ak teda odporca rozhodol tak, že nehnuteľnosti vydal M. R. ako oprávnenej osobe, postupoval v súlade so zákonom.

Aj keď splnomocnenie P. R., rod. V., ktoré sa v administratívnom spise nachádza, nie je dostatočne určité, tak ako to namietajú navrhovateľ v 1. rade, nič nemení na skutočnosti, že M. R. je oprávnenu osobou podľa § 4 ods. 1 zákona o pôde po Q. R. a P. R., rod. V., pozemkovoknižnými vlastníkmi k parcelám mpč. 131/1 a 129/2 v k. ú. K..

Podľa názoru krajského súdu odporca sa v dostatočnom rozsahu a v súlade so zákonom vypořiadal s otázkou, kto je v danom prípade povinnou osobou podľa zákona o pôde.

Z odôvodnenia preskúmaného rozhodnutia, ako aj z obsahu administratívneho spisu jednoznačne vyplýva, že podľa listu vlastníctva č. 183 k. ú. K. je nesporne preukázané, že vlastníkom pozemkov, okrem iných aj parcely č. 695 a 697 (pôvodne parcely č. 989 a 993), v ktorých sú vysporiadané časti pozemkov mpč. 129/2 a 131/1 k. ú. K. ku dňu účinnosti zákona bol Československý štát - Kovohuty š.p. Krompachy a teda je povinnou osobou podľa § 5 ods. 1 a 2 zákona o pôde.

Obsahom administratívneho spisu je aj Dohoda o vydaní nehnuteľnosti podľa § 9 ods. 1 zákona o pôde uzavretá s oprávnenu osobou M. R. a povinnou osobou Kovohuty Krompachy š. p. zo dňa 03.02.1993. O schválení tejto dohody nebolo Pozemkovým úradom Prešov rozhodnuté. Následne Obvodný súd Košice I uznesením sp. zn. Pš 143/V zo dňa 07.11.1994 na základe rozhodnutia Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky o zrušení štátneho podniku bez likvidácie s prechodom všetkých práv a záväzkov na nástupnícky subjekt Kovohuty Krompachy, akciová spoločnosť rozhodol o výmaze spoločnosti Kovohuty Krompachy, štátny podnik, so sídlom v Krompachoch, IČO: 00 011 665 zapísanej vo vložke č. 143/V z Obchodného registra. Uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2K 32/99 zo dňa 10.03.1999 bol vyhlásený na majetok dlžníka Kovohuty Krompachy, akciová spoločnosť konkurz a za správcu konkurznej podstaty úpadcu určil JUDr. Ján Surmu.

Kovohuty Krompachy, akciová spoločnosť, IČO: 31 686 672, zapísaná v odd. Sa vo vložke č. 451/V bola na základe uznesenia Krajského súdu v Košiciach č.k. 2K 32/99-467 zo dňa 18.11.2009 o zrušení konkurzu vymazaná z Obchodného registra bez právneho nástupcu. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 29.12.2009.

Odporca so spoločnosťou SWIPO s.r.o., Stropkov nekonal ako s povinnou osobou, ako to namietal právny zástupca navrhovateľa v 2. rade, ale ako s účastníkom konania, ktorý bol ako vlastník sporových nehnuteľností zapísaný na LV č. XXX k. ú. K..

Ďalej krajský súd v odôvodnení svojho rozsudku poukázal na znenie ustanovenia § 5 ods. 3 zákona o pôde, podľa ktorého povinná osoba je povinná s nehnuteľnosťami až do ich vydania oprávnenej osobe nakladať so starostlivosťou riadneho hospodára, odo dňa účinnosti tohto zákona nemôže tieto veci, ich súčasti a príslušenstvo previesť do vlastníctva iného. Také právne úkony sú neplatné. Právo na náhradu škody, ktorú povinná osoba spôsobí oprávnenej osobe porušením týchto povinností, zostáva ustanovením § 28 nedotknuté.

Ako vyplýva z odôvodnenia preskúmaného rozhodnutia a obsahu spisu Krajský súd v Košiciach vydal dňa 28.01.2000 opatrenie 2K 32/99, ktorým súhlasil s predajom majetku úpadcu mimo dražby. Na

základe toho bola uzavretá kúpna zmluva zo dňa 09.03.2000 medzi správcom konkurznej podstaty úpadcu JUDr. Jánom Surmom ako predávajúcim a kupujúcimi SWIPO s.r.o., Stropkov, STEUL s.r.o., Prešov a V. A., V., ktorí nadobudli každý v podiele 1/3 do vlastníctva nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXX k. ú. K. popísané v znaleckom posudku č. 36/1999 a to stavbu - doškoloňovacie stredisko súp. č. 148 na parcele KN 699 s príslušenstvom, parcelu KN 695, ostatná plocha o výmere 8 265 m², KN 697, ostatná plocha o výmere 36 597 m², KN 698, zastavaná plocha o výmere 89 m², KN 699, zastavaná plocha o výmere 566 m². V súčasnosti výlučným vlastníkom vyššie uvedených nehnuteľností je podľa LV č. XXX k. ú. K. SWIPO s.r.o. Stropkov v celosti.

Podľa § 68 ods. 1 zákona č. 328/1991 Zb. (účinného do 30.06.2005) o konkurze a vyrovnaní vecí, ktoré majú byť vydané oprávneným osobám podľa zákonov upravujúcich zmiernenie niektorých majetkových krívd, sa zahŕňajú do podstaty len vtedy, ak nároky neboli v zákonom ustanovených lehotách uplatnené alebo boli zamietnuté.

Z vyššie citovaného ust. § 5 ods. 3 zákona o pôde jednoznačne vyplýva blokačné opatrenie, ktorým od účinnosti tohto zákona povinná osoba nemôže nehnuteľnosti, ich súčasti a príslušenstvo previesť do vlastníctva iného. Okrem toho bol správca konkurznej podstaty úpadcu povinný rešpektovať príkaz vyplývajúci z ust. § 68 ods. 1 zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní a nezahrnúť do konkurznej podstaty nehnuteľnosti, ktoré by mohli byť predmetom reštitúcie a to bez ohľadu na to, či o uplatnení práva oprávnených osôb na reštitúcie vedel alebo nie. Zmyslom týchto opatrení bolo naplniť účel zákona o pôde, a to zmiernenie majetkových krívd, ktoré boli uskutočnené v období rokov 1945 až 1989. Tieto nároky sa musia považovať za primárne aj za cenu realizovaných majetkových prevodov. Akýkoľvek iný výklad by totiž blokačné ustanovenie § 5 ods. 3 zákona o pôde robil bezcenným (uznesenie Ústavného súdu Českej republiky III. ÚS 630/06 zo dňa 22.03.2007).

Porušenie zákazu previesť nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom reštitúcie spája ust. § 5 ods. 3 zákona o pôde s následkom neplatnosti takéhoto právneho úkonu. Neplatnosť právneho úkonu nastáva priamo zo zákona bez toho, aby bolo potrebné neplatnosť príslušných právnych úkonov osobitne vysloviť v inom sporovom konaní, vrátane vylučovacej žaloby podľa § 19 zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní (rozsudok NS SR sp. zn. 2Sžo 331/2009).

V súlade so zákonom preto odporca rozhodol, ak v odôvodnení preskúmaného rozhodnutia vyslovil, že zaradením reštituovaných pozemkov do konkurznej podstaty a ich následným predajom došlo k porušeniu § 5 ods. 3 zákona o pôde a takýto právny úkon je neplatný.

Podľa § 6 písm. m/ zákona o pôde, oprávneným osobám sa vydajú nehnuteľnosti, ktoré prešli na štát alebo na inú právnickú osobu v dôsledku vyvlastnenia za náhradu, pokiaľ nehnuteľnosť existuje a nikdy neslúžila účelu, na ktorý bola vyvlastnená.

Podľa § 6 písm. p/ zákona o pôde, oprávneným osobám sa vydajú nehnuteľnosti, ktoré prešli na štát alebo na inú právnickú osobu v dôsledku prevzatia nehnuteľností bez právneho dôvodu.

Podľa § 6 písm. r/ zákona o pôde, oprávneným osobám sa vydajú nehnuteľnosti, ktoré prešli na štát alebo na inú právnickú osobu v dôsledku politickej perzekúcie alebo postupu porušujúceho všeobecne uznávané ľudské práva a slobody.

Odporca pri posudzovaní nároku oprávnenej osoby M. R. sa zaoberal v odôvodnení preskúmaného rozhodnutia splnením podmienok pre navrátenie vlastníctva upravených v § 6 zákona o pôde.

Z obsahu administratívneho spisu ako aj z odôvodnenia preskúmaného rozhodnutia je nesporné, že k odňatiu vlastníckeho práva došlo vyvlastnením podľa rozhodnutia ONV v Prešove č. Výst: 4461/82 zo dňa 22.10.1983. Nehnuteľnosti boli vyvlastnené podľa § 108 ods. 2 písm. c zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (ďalej len „Stavebný zákon“) pre účely výstavby „Doškoloňovacieho strediska LM“ v k. ú. obce K. v prospech Československého štátu do správy MNV

Margecany. Vyvlastnené boli nehnuteľnosti - časti pozemkovoknižných parciel zapísaných v pozemkovoknižnej vložke č. 160, k. ú. K. mpč. 129/2 a mpč. 131/1 špecifikovaných Geometrickým plánom (ďalej len GP) č. 243-1-3401-113-81 ako diel c/ vo výmere 130 m², diel j/ vo výmere 1 550 m² z parcely mpč. 129/2 a diel d/ o výmere 14 550 m² z parcely mpč. 131/1 a to na ťarchu neznámych vlastníkov ohľadom podielu B2a a na ťarchu pozemkovoknižnej vlastníčky P. R., rod. V. - podiel B2b za finančnú náhradu 6 492,- Kčs.

V konaní bol vypracovaný Znalecký posudok č. 9/2008 znalcom v odbore geodézia a kartografia Ing. P. C. vo veci polohového určenia pôvodných pozemkovoknižných parciel mpč. 131/1 a mpč. 129/2 v k. ú. K. a vypracovania geometrického plánu. Z tohto posudku vyplýva, že obvod vyvlastnenia, stav EN (CKN) je určený správne - bol zameraný obvod lesa. Parcely pozemkovoknižného stavu sú však nesprávne vykreslené a identifikované. Tam, kde sa mala polohovo nachádzať mpč. 131/1 je riešená mpč. 131/2 a naopak. Nesprávne je polohovo rozdelená aj parcela mpč. 130. Tam, kde má byť mpč. 130/2 je riešená mpč. 130/1 a naopak. Parcela 130/2 má podľa pozemkovej knihy výmeru 760 m² v Geometrickom pláne je riešená a vyvlastnená s výmerou 3 000 m² ako diel g/. Posudzovaný geometrický plán nesprávne riešil aj polohu obvodu pozemkovoknižných parciel a nebral do úvahy neknižovanú parcelu, ktorá oddeľuje parcely mpč. 131/1, 131/2 a mpč. 129/1, 129/2, 130/1 a 130/2, pričom plocha tejto neknižovanej parcely bola započítaná do vyvlastňovacích dielov. Na základe týchto skutočností konštatoval, že vyvlastnenie bolo zmätočné.

Ďalej znalec uvádza, že pokiaľ pôvodným vlastníkom zo záp. 160 k. ú. K. Q. R. a P. R. mali byť vyvlastnené podľa geometrického plánu diely c/, j/, e/, boli im vyvlastnené diely c/, j/, d/ o celkovej výmere 16 230 m². Vypracoval geometrický plán č. 9/2008 overený Správou katastra dňa 14.08.2008, podľa ktorého konštatoval, že pôvodným vlastníkom boli zabraté novovytvorené parcely CKN 697/6 o výmere 140 m² (cca pôvodný diel c), 695/3 o výmere 1 795 m² (cca pôvodný diel j) a 697/5 o výmere 15 595 m² (cca pôvodný diel e), celkom 17 530 m². Zabratých bolo teda 17 530 m², vyvlastnených 16 230 m² v prospech Doškoľovacieho strediska, bez vyvlastnenia 1 300 m². Plocha zabratá bez právneho dôvodu (1 300 m²) sa konkrétne vyčleniť a určiť nedá z dôvodu vyššie uvedenej zmätočnosti geometrického plánu. Bolo ju možné vyčísliť iba matematicky. Bez právneho dôvodu boli zabraté aj novovytvorené parcely CKN 696/3, 748/4, 728/2, 728/3 a 728/4 o celkovej výmere 5 825 m², ktoré sú vo vlastníctve Slovenskej republiky v správe Lesy š.p.

Pretože časti novovytvorených parciel CKN 697/5, 697/6 a 695/3 boli vyvlastnené podľa rozhodnutia ONV v Prešove č. Výst.: 4461/82 zo dňa 22.10.1983 pre účely výstavby Doškoľovacieho strediska LM odporca skúmal, či nehnuteľnosti podľa § 6 ods. 1 písm. m/ slúžili účelu, pre ktorý boli vyvlastnené.

Zo strany navrhovateľov v 1. a 2. rade boli vznesené námietky k záverom odporcu uvedeným v odôvodnení preskúmaného rozhodnutia, že pozemky ktoré sú predmetom tohto reštitučného konania neslúžili účelu vyvlastnenia. Tvrdili, že sporové nehnuteľnosti preukazujú, že nehnuteľnosti boli vyvlastnené na účely strelnice, ktorá bola riadne zriadená a sfunkčnená a do dnešného dňa slúži tomuto účelu.

Súd sa touto spornou otázkou zaoberal, preskúmal obsah administratívneho spisu odporcu a dospel k záveru, že táto námietka navrhovateľov v 1. a 2. rade nie je dôvodná.

Odporca sa v odôvodnení preskúmaného rozhodnutia podrobne zaoberal podmienkou uplatneného nároku podľa § 6 ods. 1 písm. m/ a v dostatočnom rozsahu aj názor, že sporové nehnuteľnosti neslúžili účelu, na ktorý boli vyvlastnené aj po rozsiahlom dokazovaní odôvodnil. S týmito dôvodmi sa súd v celom rozsahu stotožňuje.

Oprávnená osoba listom doručeným odporcovi dňa 09.09.2008 oznámila, že finančná náhrada vyplatená bola. Ministerstvo financií Slovenskej republiky, samostatné oddelenie majetkových podstát odporcovi poskytlo fotokópiu účtovného dokladu preukazujúceho, že M. R. dňa 26.11.2008 poukázal na účet Ministerstva financií Slovenskej republiky sumu 6 492,- Sk, čím bola splnená povinnosť oprávnenej

osoby podľa ust. § 6 ods. 4 zákona o pôde náhradu vrátiť. Z vyššie uvedených listín má odporca za preukázané, že časti pozemkov predmetu reštitučného nároku boli vyvlastnené za náhradu.

Odporca za účelom preverenia skutočného stavu vykonal ohliadku na mieste samom dňa 26.03.2008 za účasti troch pracovníkov správneho orgánu a pracovníka krajského pozemkového úradu - geodeta. Geodetickými metódami v systéme GNSS, prístrojom Trimble R8 boli vytýčené hranice zabratých častí parciel v teréne a bolo zistené, že pozemky predmetu reštitučného nároku naozaj nie sú zastavené. V danej lokalite sa nachádzala stavba - budova bývalého doškoloňovacieho strediska, avšak mimo hraníc pozemkov predmetu reštitučného nároku. V danom prípade je potrebné vytknúť odporcovi, že ohliadka na mieste samom nebola vykonaná za účasti účastníkov konania v súlade s ust. § 33 Správneho poriadku. To však nemá vplyv na zákonnosť rozhodnutia, pretože dňa 14.05.2013 sa uskutočnilo ústne pojednávanie spojené s ohliadkou na mieste samom, na ktoré boli predvolaní účastníci konania. Účasť prítomných bola zaevidovaná v prezenčnej listine. Na tvári miesta bolo zistené, že pôvodná pozemkovoknižná parcela mpč. 129/2 je v súčasnosti rovinatá lúka, cez jej časť prechádza lesná cesta a na časti pôvodnej pozemkovoknižnej parcely mpč. 129/2 sa nachádzajú dve studne ohradené pletivovým plotom, že parcela mpč. 131/1 je strmá lúka, nachádzajúca sa za kopcom porasteným trávou a krovím, ktorý vlastník označil ako umelo vytvorený ochranný val strelnice. Súčasný vlastník priamo na ohliadke zdôraznil, že existenciu strelnice v danej lokalite preukazujú nástrelné valy, ochranný val a zostatky elektrických rozvádzačov k terčom. Poukázal na nábojnice, nachádzajúce sa v čase ohliadky na povrchu ochranného valu. Prítomný znalec s asistentom opakovane premerali hranice pôvodných parciel mpč. 129/2 a 131/1, kde sa jednoznačne preukázalo, že doškoloňovacie stredisko a ani objekty bývalej strelnice sa na pozemkoch predmetu tohto reštitučného nároku nenachádzajú, s výnimkou studní patriacich k doškoloňovaciemu stredisku. Z tejto skutočnosti vyplynula úloha pre znalca, aby v geometrickom pláne, ktorý je súčasťou znaleckého posudku č. 9/2008 vyčlenil objekt vodného zdroja (studne) ako samostatnú parcelu, ku ktorej bude možné zriadiť vecné bremeno.

Odporca mal za preukázané, že parcela CKN p. č. 695/5 vo výmere 64 m², druh pozemku ostatná plocha, oddelená geometrickým plánom č. 6/2013, overeným Správou katastra Prešov dňa 06.09.2013 z parcely CKN č. 695/3 k. ú. K. za účelom zriadenia vecného bremena, na ktorej sú zriadené studne, nespĺňa podmienky ust. § 6 ods. 1 písm. m/ zákona o pôde. Na základe vykonaného dokazovania mal ďalej za preukázané, že pozemky predmetu reštitučného nároku boli vyvlastnené pre účely výstavby „Doškoloňovacieho strediska ĽM v k. ú. obce K.“ za náhradu, existujú a okrem časti pôvodnej pozemkovoknižnej parcely mpč. 129/2 k. ú. K., označenej v geometrickom pláne č. 6/2013 ako parcela CKN 695/5, nikdy neslúžili účelu, na ktorý boli vyvlastnené. Ak na pozemkoch vyvlastnených rozhodnutím ONV v Prešove č. Výst.: 4461/82 zo dňa 22.10.1983 bola zriadená strelnica, k jej zriadeniu a prevádzke mala existovať relevantná dokumentácia. Zo znaleckého posudku č. 36/1999, ktorý dal vyhotoviť JUDr. Ján Surma, správca konkurznej podstaty úpadcu Kovohuty Krompachy a.s. za účelom ocenenia nehnuteľností - Doškoloňovacieho strediska súp. č. 148 nachádzajúceho sa na parcele KN č. 699 s príslušenstvom a parciel KN č. 695, 697, 698 a 699 v k. ú. K. je v kapitole 3.7.1. vedené, že znalec ocenil parcelu č. 695 ako odstavnú plochu pri doškoloňovacom stredisku a v kapitole 3.7.2. ocenil parcelu č. 697 ako nádvorie pri doškoloňovacom stredisku. Pre obidve parcely uviedol, že sú vedené ako iná plocha, pričom v LV č. XXX k. ú. K. zo dňa 19.04.1999 sú parcely CKN č. 695 a 697 vedené ako ostatné plochy. V citovanom znaleckom posudku nie sú popísané a ani ocenené žiadne technické prvky strelnice, ktoré sa v danom priestore nachádzajú v súčasnosti.

Odporca v konaní zistil, že v čase vyvlastnenia podľa vtedy platnej vyhlášky č. 124/1961 Zb. o strelných zbraniach a strelive (účinné do 01.04.1984) bolo možné streľby vykonávať len na schválených strelniciach. Od 01.04.1984 bola účinná vyhláška č. 10/1984 Zb., ktorou sa vydávajú podrobnejšie predpisy o zbraniach a strelive, ktorá v § 32 upravuje, že k žiadosti o zriadenie strelnice má organizácia okrem iných náležitostí doložiť rozhodnutie stavebného úradu o umiestnení stavby, stavebnú dokumentáciu a posudok súdneho znalca z odboru streliva a výbušnín. Dokumentácia týkajúca sa výstavby Doškoloňovacieho strediska ĽM, ktorá bola z dostupných archívov odporcom zadovážená neobsahovala žiadnu dokumentáciu popisujúcu stavbu strelnice, jej technické prvky, ani technické parametre. Z obsahu odôvodnenia rozhodnutia odporcu ako aj z obsahu administratívneho spisu je

nesporné, že od vyvlastnenia sporných nehnuteľností doteraz strelnica nebola zriadená a povolená podľa platných právnych predpisov. Stavebné povolenie ONV Prešov č. Výst.: 850/2984 zo dňa 12.03.1984 vydané pre stavbu „Doškoľovacie stredisko pre ľudové milície“ na pozemku parcela EN 989 a 983 (správne 993) k. ú. K. popisuje, že stavba pozostáva z hlavného objektu, terénnych úprav, cestných komunikácií, elektrickej káblovej siete, vonkajšieho osvetlenia a NN prípojky. Nepopisuje teda stavbu strelnice ani jej technické prvky. Ak teda existovala strelnica v k. ú. K. pred rokom 1981, ako to preukazovali navrhovatelia v 1. a 2. rade listinnými dôkazmi (kronikové záznamy pravdepodobne obce Klenov), tak bez právneho dôvodu.

Podľa názoru krajského súdu v správnom konaní bolo preukázané, že k strate vlastníckeho práva k častiam pôvodných pozemkovoknižných parciel mpč. 129/2 a mpč. 131/1 vedených v pozemkovoknižnej vložke č. 160 k. ú. K. došlo v dôsledku vyvlastnenia za náhradu a časti nehnuteľností uvedené v bode 1. výroku tohto rozhodnutia existujú a nikdy neslúžili účelu, na ktorý boli vyvlastnené, že časť pôvodnej parcely mpč. 131/1 vo výmere 1 300 m² bola zabratá bez právneho dôvodu a že reštituované pozemky prešli na štát aj v dôsledku postupu porušujúceho všeobecne uznávané ľudské práva a slobody, čím sú splnené podmienky ustanovené v § 6 ods. 1 písm. m/, písm. p/ a písm. r/ zákona o pôde. Parcela CKN č. 695/5, ostatná plocha vo výmere 64 m² určená geometrickým plánom č. 6/2013 slúži účelu, na ktorý bola vyvlastnená, preto sa z dôvodu nesplnenia ust. § 6 ods. 1 písm. m/ zákona o pôde nevydáva.

Súd poukazuje aj na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. US 127/2010 zo dňa 22.06.2010, z ktorého vyplýva, že podľa názoru ústavného súdu prirodzenou požiadavkou kladenou na všeobecné súdy a iné orgány verejnej moci, ktoré rozhodujú o reštitučných nárokoch oprávnených osôb, aby riadiac sa zásadami materiálneho právneho štátu pristupovali k interpretácii reštitučných zákonov s určitou veľkorysosťou a naopak, brali do úvahy pre minulé režim príznačné nedostatky vtedajšej legislatívy, najmä však často sa vyskytujúce svojvôle vtedajších štátnych a iných orgánov pri uplatňovaní moci. Rozhodne však pri dôslednej individualizácii každého prípadu nemožno uvedené nedostatky pričítať na vrub oprávnenej osoby. Poukázal pritom na zákon č. 480/1991 Zb. o dobe neslobody, podľa ktorého v rokoch 1948 až 1989 komunistický režim porušoval ľudské práva i svoje vlastné zákony.

Vychádzajúc z týchto záverov bolo potrebné pri posudzovaní splnenia podmienok uplatneného nároku podľa § 6 ods. 1 písm. m/ nedostatky zistené v dokumentácii týkajúcej sa vyvlastňovacieho konania a zistené skutočnosti vyhodnocovať v prospech oprávnenej osoby.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie navrhovateľ v 1. rade z dôvodu, že v konaní došlo k vadám uvedeným v ust. § 221 ods.1 O.s.p., rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods.2 písm. f) O.s.p.), súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 205 ods. 2 písm. d) O.s.p.) a navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok krajského súdu zmenil, zrušil rozhodnutie správneho orgánu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

V prvom rade poukázal na skutočnosť, že krajský súd nerešpektoval svoj vlastný názor vyslovený v rozsudku sp. zn. 6Sp 71/09 zo dňa 31.05.2010. Krajský súd potvrdil rozhodnutie správneho orgánu aj napriek tomu, že správny orgán postupoval úplne v rozpore so záväzným pokynom, aj keď bol pri novom prejednaní veci viazaný právnym názorom na základe vyššie citovaného rozsudku. Krajský súd v uvedenom rozsudku určil správnomu orgánu, že má jednať s povinnou osobou ako s účastníkom konania. Správny orgán počas celého reštitučného konania ignoroval povinnosť jednať s povinnou osobou - táto už medzitým stihla zaniknúť - Kovohuty Krompachy, akciová spoločnosť, vymazaná z obchodného registra. Počas celého konkurzného konania nejednal ani so správcom konkurznej podstaty povinnej osoby. Rozhodnutie správneho orgánu je nezákonné. V rozhodnutí správneho orgánu chýba odôvodnenie v akom rozsahu sú Kovohuty Krompachy, a.s. povinnou osobou a rovnako správny orgán nezdôvodnil prečo s povinnou osobou minimálne do vyexpedovania rozsudku 6Sp 71/09 od 31.mája 2010 absolútne nekonal.

Podľa jeho názoru rozhodnutie odporcu je v rozpore s ustanoveniami zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní - § 46 ako aj v rozpore s ustanovením § 10 ods. 3, § 33 ods. 1, § 33 ods. 2, § 38 ods. 3, § 40 ods. 1 a § 41. Správny orgán nejednal so všetkými oprávnenými osobami a tiež nejednal s povinnou osobou ako účastníkom konania v zmysle vyššie uvedených ustanovení zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní a táto vada má vplyv na zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu.

Uviedol, že základným pochybením správneho orgánu v reštitučnej veci bolo nevyznačenie informatívnej poznámky už v roku 1992 na liste vlastníctva reštituovaných nehnuteľností povinnej osoby o tomto konaní. Správny orgán tak urobil až v roku 2012 - teda až 20 rokov po začatí reštitučného konania na základe P 874/2012. Poznámka bola vyznačená až rok po ukončení konkurzu a výmaze spoločnosti z obchodného registra, čo sa dá považovať za úmyselné konanie. Správca konkurznej podstaty povinnej osoby už 5 dní po svojom ustanovení do funkcie požiadal o zápis poznámky, že bol vyhlásený konkurz na právnickú osobu Kovohuty Krompachy, a.s. Vzhľadom k tomu, že na liste vlastníctva nebol zápis o prebiehajúcom konaní ani žiadna obmedzujúca poznámka, s istotou vedel, že na nehnuteľnosti vo vlastníctve úpadcu nie je žiaden nárok, zaradil tento majetok do konkurznej podstaty. Taktiež správny orgán neuviedol, že skutočným dôvodom neschválenia dohody o vydaní nehnuteľností príslušným pozemkovým úradom bolo, že neboli k dohode poskytnuté údaje o ďalších oprávnených osobách - súrodencov reštituenta. V spise sa nenachádza vyhlásenie ostatných dedičov, že sa vzdávajú dedičských podielov v tomto reštitučnom konaní. Z tohto dôvodu nie je v rozhodnutí správneho orgánu správne stanovený okruh oprávnených osôb.

Ďalej uviedol, že správny orgán úmyselne nerozlišuje a neupriamuje pozornosť na to, že v konaní sa jedná o dve rozdielne označenia a to Doškoľovacie stredisko ĽM a doškoľovacie stredisko (prevádzková budova resp. hlavný objekt). Taktiež zamietol návrh vlastníka a záložného veriteľa na zabezpečenie prídellovej listiny z 1. decembra 1937 ako irelevantné, pričom práve skutočnosť o výške prídellovej ceny spolu s dohodnutým právom výkupu pre Československý štát pri prídele v roku 1937 je pre spravodlivé posúdenie majetkovej krivdy oprávnenej osoby a ostatných účastníkov konania rozhodujúca.

V odvolaní následne poukázal na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 5Sp 8/2009, v ktorom bol vyslovený právny názor, že ak správca konkurznej podstaty zahrnul nehnuteľnosti do konkurznej podstaty a nebol uplatnený postup podľa § 19 zákona o konkurze a vyrovnaní platí, že vec bola do súpisu zahrnutá oprávnene.

Podľa jeho názoru tým, že nehnuteľnosti majú byť rozhodnutím správneho orgánu odňaté spoločnosti SWIPO, s.r.o. Stropkov, ktorá ich riadne nadobudla kúpnu zmluvou v rámci predaja majetku úpadcu Kovohuty Krompachy, a.s., dochádza tým k spôsobeniu oveľa väčšej krivdy spoločnosti SWIPO, s.r.o. Stropkov a tým aj navrhovateľovi v 1. rade ako jej záložnému veriteľovi, než bola krivda, ku ktorej došlo vyvlastnením pôvodnému vlastníkovi dotknutých nehnuteľností.

Taktiež je nespochybniteľné, že v správnom konaní bolo úradnými listinami a svedkami preukázané, že vyvlastnené nehnuteľnosti ako komplexný celok boli využívané pre účely Doškoľovacieho strediska ĽM, to znamená na účel, na ktorý boli vyvlastnené. Všetky stavebné prvky, elektrické rozvody, elektrické osvetlenie, vodovodná a kanalizačná prípojka, odpadové šachty sú umiestnené na dotknutých parcelách predmetu reštitučného konania a užívali sa od roku 1998 ako sa uvádza v kolaudačnom rozhodnutí vydanom dňa 21.01.1998 a v znaleckých posudkoch. Nie je možné dotknuté parcely využívať na poľnohospodárske alebo lesné účely. Dotknuté parcely ČKN č. 695 a ČKN č. 697 boli ako celok využívané pre účely Doškoľovacieho strediska ľudových milícií Klenov.

Krajský súd ani správny orgán sa vo svojom rozsudku nezaoberajú skutočnosťou, kto má nahradiť vzniknuté škody terajšiemu vlastníkovi nehnuteľnosti a navrhovateľovi v 1. rade ako jeho záložnému veriteľovi.

Proti rozsudku krajského súdu podal odvolanie v zmysle § 205 ods. 1, 2 O.s.p. aj navrhovateľ v 2. rade spoločnosť SWIPO, s.r.o. Stropkov prostredníctvom svojho právneho zástupcu a navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok ako nezákonný zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Podľa jeho názoru v tej istej veci bol vydaný rozsudok sp. zn. 6Sp 71/09 dňa 31.05. 2010, v ktorom bolo zjavne potvrdené, že tak ako odporca, t. j. pozemkový úrad ako aj žiadateľ v reštitučnom konaní nepostupovali v zmysle platnej právnej úpravy. V napadnutom rozsudku sp. zn. 6Sp 8/2014 zo dňa 08.10. 2014 bolo absolútne spochybnené do dnešného dňa právoplatné konkurzné konanie ako aj vlastný rozsudok sp. zn. 6Sp 71/2010, pričom súd vytýka správcovi konkurznej podstaty presne to, čo bolo v predošlom rozsudku potvrdené a to, že postupoval v konkurznom konaní podľa zákona o Konkurze a vyrovnaní.

Správny orgán na návrhy účastníkov konania v 1.a 2. rade nereagoval a pri požiadavke zabezpečiť prídelovú listinu z roku 1927 č. j. 256651/137-IX/-554 argumentoval, že nie je archívnickou spoločnosťou, pričom išlo o závažný dôkaz. Uvedený dôkaz bol predložený účastníkmi konania až krajskému súdu, tento sa ním vôbec nezaoberal. Takýmto postupom súdu došlo v konaní k porušeniu ústavných práv účastníka konania v zmysle článku 46 ods. 1 - 4 Ústavy na zabezpečenie a ochranu jeho zákonných práv.

Podľa jeho názoru správca konkurznej podstaty nemohol a ani nemal odkiaľ zistiť tú skutočnosť, že v danom konaní je uplatnený reštitučný nárok. Pracovníci správneho orgánu jednoznačne porušili svoje povinnosti, pričom konkurzné konanie prebehlo v súlade s právnou úpravou.

Odporca Okresný úrad Prešov, pozemkový a lesný odbor navrhol napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu dôvodov odvolaní podľa § 212 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. bez nariadenia pojednávania podľa § 250ja ods. 2 a § 214 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. s tým, že deň verejného vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a dospel jednomyselne k záveru, že odvolania navrhovateľov v 1. a 2. rade nie sú dôvodné. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 25. mája 2016 (§ 156 ods.1 a 3 O v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.).

Predmetom súdneho prieskumu na základe opravného prostriedku podaného navrhovateľom v 1. a 2. rade bolo rozhodnutie Okresného úradu Prešov, pozemkový a lesný odbor č. OU-PO-PLO-2014/00673-121/ŠK zo dňa 24.02.2014, ktorým bolo rozhodnuté v uplatnenej reštitučnej veci M. R..

Najvyšší súd Slovenskej republiky po vyhodnotení závažnosti odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu s prihliadnutím na ustanovenie § 219 ods. 2 v spoj. s § 250i ods. 2 a § 246c ods. 1 O.s.p. konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Preto sa s ním stotožňuje v celom rozsahu a aby nadbytočne neopakoval pre účastníkov známe fakty prejednávanej veci spolu s právnymi závermi krajského súdu, najvyšší súd sa v svojom odôvodnení následne obmedzí len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia.

Najvyšší súd Slovenskej republiky vyhodnotil námietky navrhovateľov v 1. a 2. rade, ktoré uplatnili v odvolaniach, ako námietku týkajúcu sa ustanovenia § 5 ods. 3 zákona o pôde - blokačné ustanovenie v súvislosti s kúpnu zmluvou zo dňa 09.03. 2000 uzavretou medzi navrhovateľom v 2. rade SWIPO s.r.o. Stropkov rade ako kupujúcim a správcom konkurznej podstaty úpadcu JUDr. Jánom Surmom ako predávajúcim a námietku týkajúcu sa ustanovenia § 6 ods. 1 písm. m/ zákona o pôde, teda či došlo k

splneniu podmienky pre navrátenie vlastníctva, a to či nehnuteľnosť existuje a nikdy neslúžila účelu, pre ktorý bola vyvlastnená.

Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že predmetom prieskumu v danej veci bolo posúdenie reštitučného nároku oprávnenej osoby na navrátenie vlastníctva k nehnuteľnostiam zapísaným v pôvodnej Pkv. č.160, parc. mpč. 129/2 a 131/1, k. ú. K. v zmysle zákona o pôde. Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie správneho orgánu a konanie, ktoré tomuto rozhodnutiu predchádzalo, a to najmä z toho pohľadu, či sa súd prvého stupňa vysporiadal so všetkými námietkami uvedenými v opravnom prostriedku a v takto vymedzenom rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia odporcu.

Podľa § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia zákona ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa § 1 ods. 2 zákona o pôde, tento zákon upravuje práva a povinnosti vlastníkov, pôvodných vlastníkov, užívateľov a nájomcov pôdy, ako aj pôsobnosť štátu pri úprave vlastníckych a užívacích práv k pozemkom.

Podľa § 6 ods. 1 zákona o pôde, oprávneným osobám sa vydajú nehnuteľnosti, ktoré prešli na štát alebo na inú právnickú osobu v dôsledku

- m) vyvlastnenia za náhradu, pokiaľ nehnuteľnosť existuje a nikdy neslúžila účelu, na ktorý bola vyvlastnená,
- p) prevzatia nehnuteľnosti bez právneho dôvodu,
- r) politickej perzekúcie alebo postupu porušujúceho všeobecne uznávané ľudské práva a slobody.

Podľa § 6 ods. 4 zákona o pôde, oprávnená osoba je povinná po vydaní nehnuteľnosti zaplatiť štátu nedoplatok prídlovej ceny, za ktorú ju pôvodne získala; obdobne je povinná vrátiť kúpnu cenu alebo náhradu, ktorú jej štát alebo iná právnická osoba pri prevode nehnuteľnosti vyplatila. Lehotu na zaplatenie určí pozemkový úrad.

Podľa § 9 ods. 1 zákona o pôde, nárok uplatní oprávnená osoba na pozemkovom úrade a zároveň vyzve povinnú osobu na vydanie nehnuteľnosti. Povinná osoba uzavrie s oprávnenou osobou do 60 dní od podania výzvy dohodu o vydaní nehnuteľnosti. Podľa odseku 2 citovaného ustanovenia, dohoda podlieha schváleniu pozemkovým úradom formou rozhodnutia vydaného v správnom konaní. Podľa odseku 4, ak k dohode podľa odseku 1 nedôjde, rozhodne o vlastníctve oprávnenej osoby k nehnuteľnosti pozemkový úrad. Podľa odseku 5, pokiaľ je nevyhnutne potrebné, môže pozemkový úrad zriadiť alebo zrušiť na prevádzanej nehnuteľnosti vecné bremeno, prípadne uložiť iné opatrenie na ochranu životného prostredia alebo dôležitých záujmov iných vlastníkov.

Podľa § 11 ods. 1 písm. d/ zákona o pôde, pozemok alebo ich časti nemožno vydať v prípade, ak pozemok bol po prechode alebo prevode do vlastníctva štátu alebo inej právnickej osoby zastavený; pozemok možno vydať ak stavba nebráni poľnohospodárskemu alebo lesnému využitiu pozemku.

Podľa § 68 ods. 1 zák. č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní vecí, ktoré majú byť vydané oprávneným osobám podľa zákonov upravujúcich zmiernenie niektorých majetkových krívd, 7) sa zahŕňajú do podstaty len vtedy, ak nároky neboli v zákonom ustanovených lehotách uplatnené alebo boli zamietnuté.

Odvolací súd v zmysle vyššie citovaných ustanovení zákona udáva, že povinnou osobou v zmysle citovanej právnej normy je teda právnická osoba, ktorá má nehnuteľnosť, ku ktorej si reštitučný nárok uplatnila oprávnená osoba, ku dňu účinnosti reštitučného zákona, v držbe, t. j. právnická osoba, ktorá mala ku dňu účinnosti toho zákona k nehnuteľnosti vo vlastníctve Českej a Slovenskej Federatívnej republiky, Českej republiky alebo Slovenskej republiky právo hospodárenia alebo právo trvalého užívania. (§ 5 ods. 1, 2 zákona o pôde).

Zákonodarca jednoznačne v ustanovení § 5 ods. 3 zákona o pôde momentom účinnosti tohto zákona povinnej osobe uložil povinnosť nakladať s pozemkom so starostlivosťou riadneho hospodára a súčasne mu uložil zákaz previesť tento pozemok na inú osobu pod následkom neplatnosti takéhoto právneho úkonu. Predmetná neplatnosť v danom prípade nastáva automaticky zo zákona bez toho, aby bolo potrebné neplatnosť príslušného právneho úkonu nejakým spôsobom osobitne vysloviť v inom súdnom konaní. Vzhľadom k zmyslu zákona o pôde, ktorým je odčiniť aspoň niektoré majetkové krivdy, je potrebné reštitučné nároky považovať za primárne, a to i za cenu zásahu do už uskutočnených majetkoprávných posunov. Akýkoľvek iný výklad by urobil blokačné ustanovenie § 5 ods. 3 o pôde bezcenným.

Odvolací súd zároveň s poukazom na Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. III. ÚS 127/2010-35 z 22.06. 2010, považuje za potrebné uviesť, že k reštitučným nárokom žiadateľov je potrebné pristupovať zvlášť citlivo, aby v konaní podľa týchto zákonov v súlade so záujmami týchto osôb, ktorých ujma na základných ľudských právach a slobodách má byť aspoň čiastočne kompenzovaná, nedochádzalo k ďalším krivdám. Nepochybne z toho vyplýva povinnosť pre všeobecné súdy vykladať právne normy v súlade s ústavnými princípmi, ktoré sú v súlade s účelom základného práva na súdnu ochranu. Princíp spravodlivosti a požiadavka materiálnej ochrany práv sú totiž podstatnými a neopomenuteľnými atribútmi právnej ochrany (v rámci koncepcie materiálneho právneho štátu).

Pokiaľ sa jedná o námietku navrhovateľa v 1.rade, že nehnuteľnosť slúži účelu, na ktorý bola vyvlastnená a teda nebola splnená podmienka na navrátenie vlastníctva v zmysle § 6 ods. 1, písm. m) zákona o pôde odvolací súd udáva, že dňa 25.11.1992 bola na bývalom Pozemkovom úrade Prešov pod sp. č. 2277/92 zaevidovaná žiadosť podľa zákona o pôde zo dňa 18.11.1992 navrhovateľa M. R., súčasne splnomocneného na zastupovanie v reštitučnom konaní P. R., rod. V., o navrátenie vlastníctva k pozemkom vedeným v pozemkovoknižnej vložke č. 160, ako parcely mpč. 129/2 a 131/1 v k. ú. K. Navrhovatelia v žiadosti uviedli, že pozemky boli vyvlastnené podľa rozhodnutia ONV v Prešove č. Výst: 4461/82 zo dňa 22.10.1983. Nehnuteľnosti boli vyvlastnené podľa § 108 ods.2 písm. c) zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (Stavebný zákon) pre účely výstavby Doškološovacieho strediska LM v k. ú. obce K. v prospech Československého štátu do správy MNV Margecany. Ako reštitučný titul uviedli ust. § 6 ods. 1 písm. m/ a písm. r/ zákona o pôde.

Po vykonanom dokazovaní bývalý Obvodný pozemkový úrad Prešov rozhodnutím č. OPU-2008/02173-28/Šv zo dňa 06.11.2008 rozhodol tak, že oprávnenej osobe boli novovytvorené parcely registra CKN parc. č. 695/3, 697/5 a 697/6 k. ú. K. určené znaleckým posudkom č. 9/2008 vydané. Na návrh opomenutého účastníka konania W. W. Krajský súd v Prešove vyššie citované rozhodnutie preskúmal a rozsudkom sp. zn. 6Sp 71/9-63 ho zrušil a vec vrátil správneho orgánu na nové konanie.

Podľa Pozemkovej knihy obce Klenov boli v PKV č. 160 zapísané nehnuteľnosti mpč. 129/2, druh pozemku lúka „Hura staré Bystré“ vo výmere 45 árov a 29 m² a mpč. 131/1 druh pozemku roľa „Hura staré Bystré“ vo výmere 1 ha 88 árov a 29 m² v prospech pozemkovoknižných vlastníkov Q. R. v podiele 1/2 a P. R., rod. V. v podiele 1/2. Na základe toho odporca konštatoval, že žiadané pozemky patrili do poľnohospodárskeho pôdneho fondu, čím bola splnená podmienka ust. § 1 ods. 1 písm. a/ zákona o pôde.

Vyvlastnené časti pozemkov mpč. 129/2 a 131/1, špecifikované geometrickým plánom č. 243-1-3401-113-81 ako diely c), j) a d) boli začlenené do novovytvorených parciel EN 989 a EN 993. Stredisko Geodézie Prešov - Solivar zaevidovalo parcelu EN 993 a už podlomené parcely EN č. 989/1, 989/2,

989/3, 989/4, 989/5 a 989/6 na novom LV č. XXX k. ú. K. v prospech vlastníka Československého štátu - MNV Margecany. Hospodárskou zmluvou č. 171/88, Fin. 72-134/88 (položka výkazu zmien 2/89) bola správa k nehnuteľnostiam vedeným na LV č. XXX k. ú. K. prevedená do správy Kovohuty, n. p. nositeľ Radu Klementa Gottwalda a LV č. XXX k. ú. K. bol zrušený (položka výkazu zmien 14/89). Súčasne bol založený LV č. XXX k. ú. K. v prospech vlastníka Československý štát - Kovohuty š. p. Krompachy, pričom došlo aj k prečíslovaniu parciel. Parcela 989/1 bola prečíslovaná ako parcela č. 697 a parcela 993 bola prečíslovaná na č. 695. Z LV č. XXX k. ú. K. je nesporne preukázateľné, že vlastníkom pozemkov v ňom uvedených, okrem iných pozemkov aj parciel parc.č. 695 a 697, v ktorých sú vysporiadané časti pozemkov mpč. 129/2 a 131/1 k. ú. K., bol Československý štát - Kovohuty š. p. Krompachy. Z uvedeného vyplýva, že pozemky predmetu reštitučného nároku boli ku dňu účinnosti zákona o pôde vo vlastníctve Československého štátu a právnickou osobou, ktorá ich mala v správe, a teda povinnou osobou podľa § 5 zákona o pôde sú Kovohuty š. p. Krompachy. Kovohuty Krompachy, akciová spoločnosť prevzali všetky známe aj neznáme záväzky zanikajúceho štátneho podniku Kovohuty Krompachy, sú aj právnym nástupcom povinnej osoby podľa § 5 zákona o pôde.

Ako vyplynulo z obsahu administratívneho spisu, z dôvodu zabezpečenia zákonných práv účastníkov konania vyplývajúcich z ust. § 33 Správneho poriadku sa dňa 14.05.2013 uskutočnilo ústne pojednávanie spojené s ohliadkou na mieste samom, na ktoré boli predvolaní účastníci konania. Účasť prítomných bola zaevidovaná v prezenčnej listine. Na tvári miesta bolo zistené, že pôvodná pozemkovoknižná parcela mpč. 129/2 je v súčasnosti rovinatá lúka, cez jej časť prechádza lesná cesta a na časti pôvodnej pozemkovoknižnej parcely mpč. 129/2 sa nachádzajú dve studne ohradené pletivovým plotom, že parcela mpč. 131/1 je strmá lúka, nachádzajúca sa za kopcom porasteným trávou a krovím, ktorý vlastník označil ako umelo vytvorený ochranný val strelnice. Súčasný vlastník priamo na ohliadke zdôraznil, že existenciu strelnice v danej lokalite preukazujú nástrelné valy, ochranný val a zostatky elektrických rozvádzačov k terčom. Poukázal na nábojnice, nachádzajúce sa v čase ohliadky na povrchu ochranného valu. Prítomný znalec s asistentom opakovane premerali hranice pôvodných parciel mpč. 129/2 a 131/1 kde sa jednoznačne preukázalo, že doškoľovacie stredisko a ani objekty bývalej strelnice sa na pozemkoch predmetu tohto reštitučného nároku nenachádzajú, s výnimkou studní patriacich k doškoľovaciemu stredisku. Z tejto skutočnosti vyplynula úloha pre znalca, aby v geometrickom pláne, ktorý je súčasťou znaleckého posudku č. 9/2008 vyčlenil objekt vodného zdroja (studne) ako samostatnú parcelu, ku ktorej bude možné zriadiť vecné bremeno.

Odvolací súd pochybenie v konaní súdu prvého stupňa nezistil. Navrhovatelia v 1. a 2. rade svoje odvolacie námietky viac nekonkretizovali.

Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. v spojení s § 250ja ods.3 O.s.p. potvrdil ako vecne správny

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol v zmysle ustanovenia § 250k ods. 1 O.s.p., keďže navrhovatelia v 1. a 2. rade nebol v konaní úspešní a odporca zo zákona nemá nárok na ich náhradu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.